

vandles til Afholdsbeværtning; men dernæst, hvis det virkelig lykkes at haandhæve Beslutningen, saa at det hindres, at der bliver udskænket Spiritus paa Beværtningen, saa kan det gaa saaledes, som Indenrigsministeren var bange for, det vilde ske, hvis saadant Forbud gennemførtes over hele Landet, at Smugdrikkeri vil komme i Stand. Saadan vil det gaa i København, Aarhus, Odense og Aalborg, ja, i hvilken som helst af Byerne, selv om ogsaa Nabobyerne har aabent. Jeg kan ikke se, at det Argument, Indenrigsministeren benyttede imod Søndagslukning i hele Landet, ikke med lige saa god Grund gælder med Hensyn til Søndagslukning i Købstadkommunerne.

Et Mindretal i Kommissionen har ikke villet følge Flertallet, men har ment, at man skulde forsøge Søndagslukning ved at give Adgang til, at Beværtningerne paa Landet ved Kommuneafstemning skulde kunne lukkes om Søndagen i 5 Aar; derefter skulde man saa se, hvilke Virkninger denne Ordning havde. Jeg vil sige, at naar den højtærede Minister endelig vilde følge et Mindretal, havde jeg snarest ventet, det var blevet dette Mindretal.

Jeg mener overhovedet, at en Ordning, der giver Adgang til at iværksætte Søndagslukning ved Afstemning, sikkert vil føre os ind i daarlige Forhold i Stedet for bedre, og jeg vil meget anbefale, at vi ikke gennemfører den foreslaaede Bestemmelse.

Tilbage har jeg Spørgsmaalet om Erstatning, som omtales i § 43. Det Spørgsmaal har, siden Kommissionens Betænkning kom til at foreligge, spillet en stor Rolle i den offentlige Diskussion, og man har erklæret, at det var ganske urimeligt, at der skulde ydes Erstatning til en Gæstgiver, Restauratør eller Værtshusholder, hvis han efter 5 eller 10 Aars Forløb ved Kommuneafstemning eller ved Kommunalbestyrelsens Beslutning blev tvunget til at nedlægge sin Forretning. Den højtærede Indenrigsminister har paa dette Punkt i alt væsentligt fulgt Mindretallet; han har kun indføjet en Bestemmelse, der siger: „Der tilkommer ikke den, der har Bevilling til Gæstgiveri eller Beværtning, Erstatning i Anledning af, at Bevillingen ikke efter Aaremaalets Udløb fornyes, medmindre der udtrykkelig i Bevillingen er givet ham Tilsagn herom“. Jeg tror ikke, denne Bestemmelse faar overvældende stor Betydning; skal Erstatningen begrænses saa stærkt, kan man vist lige saa godt stryge Bestemmelsen. Fra

Flertallets Side i Kommissionen har man ment, at naar det var og maatte være magtpaaliggende, at man fik de bedst egnede Personer til at drive Gæstgiveri og Beværtning, og naar det var magtpaaliggende, at Lokalerne, som skulde bruges dertil, var indrettede paa den bedst mulige Maade, og endelig, at de blev drevet ikke altid paa den Maade, der gav de fleste Penge, men paa den mest forsvarlige Maade, saa vilde det være rimeligt, at man, hvis man paa Grund af en forandret Stemning i Kommunen eller af andre Aarsager efter 5 eller 10 Aars Forløb meddelte den paagældende, at nu kunde han ikke beholde sin Forretning længere, da ydede ham en passende Erstatning for de Udgifter, han havde haft.

Jeg har set Sagen fremstillet paa den Maade, at den paagældende skulde pensioneres for Livstid. Det er, synes jeg, at stille Forholdene paa Hovedet; det drejer sig om at yde den paagældende en rimelig Erstatning for det Tab, han har haft. Naar man har været saa hidsig fra Afholdsagationens Side for at hindre, at der blev ydet Erstatning, kan Grunden ikke være, at man mener, at en Erstatningsbestemmelse vil skade Ædruelighedsbestræbelserne; at Manden, naar man lukker hans Beværtning, faar Erstatning for det Tab, han lider, hverken hemmer eller fremmer Ædrueligheden. Den Opfattelse, der giver sig Udslag gennem Modvillien mod Erstatningsydelse, synes snarest at være den, at en Værtshusholder, Gæstgiver eller Restauratør er en nichtswürdig Person, som man bør vise det mindst mulige Hensyn. Jeg mener nu, man skal regne med, at der er honnête Folk i alle Professioner, og at der kan være Tilfælde, hvor det er paakrævet, at man, hvor man griber ind i en Mands Erhverv paa den her foreslaaede Maade, yder ham Erstatning. Jeg er tilmed tilbøjelig til at tro, at man i mange Tilfælde snarere vil naa det, man ønsker fra Mindretallets Side, naar man giver Erstatning, end i modsat Fald. Jeg har i adskillige Aar siddet som Medlem af et Byraad og har været med til at tage Bestemmelse om Indskrænkning af Beværterdriften. Hvis nu Sagerne laa saaledes, at der i den Kommune fandtes en Mand, som jeg vidste med store Bekostninger havde indrettet sig fortrinlige Restaurationslokaler og havde drevet sin Restauration i alle Maader forsvarligt, og der saa kom Ønske frem om, at hans Forretning af Hensyn til Almenvellet blev lukket, og man spurgte mig: Vil du være